

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Małgorzata Marzycka

Blok tematyczny: Czekamy na święta

Scenariusz zajęć nr 5

I. Tytuł scenariusza zajęć : "Co kraj to obyczaj".

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): Polonistyczna, społeczna, plastyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**

- Czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski 1.1a
- Ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane książki, wypowiada się na ich temat 1.2d
- Uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, poszerza zakres słownictwa 1.3c
- Pisze czytelnie i estetycznie, dba o poprawność ortograficzną 1.3f

- **Edukacja społeczna:**

- Identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami 5.2
- Zna tradycje swojej rodziny- tradycje Bożonarodzeniowe 5.6

- **Edukacja plastyczna:**

- Podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak : kształt, barwa, faktura, stosując odpowiednie materiały, narzędzia i techniki plastyczne 4.2a
- Realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych 4.2b

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

V. Metody: Metoda projektowanych okazji edukacyjnych.

VI. Środki dydaktyczne

- **do e-doświadczenia:** mapa Europy, kartoniki z nazwami państw, datami i informacjami na temat Świętego Mikołaja, a raczej postaci zastępujących Świętego Mikołaja w różnych krajach, książka "Dzieci z Bullerbyn" A Lindgren;
- **inne:** konturowa mapa Europy, fragment książki "Dzieci z Bullerbyn" A Lindgren "Jak obchodzimy w Bullerbyn gwiazdkę", opisy z filmu.

VII. Forma zajęć: Zbiorowa, w parach.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca** – warunki wyjściowe.
 - Czytanie fragmentu książki "Dzieci z Bullerbyn" A Lindgren "Jak obchodzimy w Bullerbyn gwiazdkę".
 - „Gdy zrobiło się ciemno, nadszedł nareszcie czas, by pójść z naszymi prezentami do zagrody Północnej i Południowej. Tego się nie robi, gdy jest jasno, bo wtedy nie byłoby to takie przyjemne. Lasse, Bosse i ja włożyliśmy czerwone czapeczki krasnoludków, a Lasse włożył również maskę krasnoludka. Miał ją włożyć później przy wigilii (ostatnio Lasse jest u nas Jultomte - krasnoludkiem wigilijnym. Kiedy byłam mała wierzyłam, że takie krasnoludki istnieją naprawdę, lecz teraz już w to nie wierzę). Wzięliśmy ze sobą nasze paczki i wymknęliśmy się z domu. Na niebie było mnóstwo gwiazd. Gdy spojrzałam w stronę ciemnego lasu, pomyślałam sobie, że może jednak mieszka tam prawdziwy Jultomte, który wkrótce zajedzie saneczkami z całą masą prezentów. Bardzo chciałabym, aby tak było”.
- **Zadanie otwarte.**
- O czym opowiada fragment przeczytanego tekstu? Jak przebiega ceremonia otrzymywania/znajdowania prezentów w waszych domach?
- **Część warsztatowa.**
 - Sprawdzenie stopnia rozumienia tekstu.
 - W co wierzyła Lissa, gdy była mała?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- Samodzielne pisanie odpowiedzi na postawione pytanie. Wyszukiwanie w tekście pisowni nazwy - Jultomte - krasnoludka wigilijnego.
- **Obejrzenie filmu (załącznik)**
- **E- doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć) "Co kraj to obyczaj"**
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
 - Na podstawie krótkich informacji, każda para narysuje świątecznych bohaterów zastępujących świętego Mikołaja (załącznik z opisami z filmu).
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
 - **ucznia zdolnego:** Porównaj zwyczaje w Polsce i w wybranym przez siebie kraju. (podobieństwa , różnice).
 - **ucznia ośmioletniego:** Wypisz wszystkie nazwy państw, o których była mowa w filmie. Jak zapisujemy nazwy państw?
 - **ucznia wymagającego pomocy:** Opowiedz o zwyczaju w Polsce.
 - **ucznia siedmioletniego:** Wypisz wszystkie nazwy "Mikołajów", o których była mowa w filmie. Jak zapisujemy nazwy świątecznych bohaterów?
- **Podsumowanie zajęć.**
 - Umieszczenie postaci "Mikołajów" na konturowej mapie Europy- wystawa prac.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 5

I. Tytuł e – doświadczenia: "Co kraj to obyczaj".

II. Zakres doświadczenia: Tradycje świąteczne.

III. Cel doświadczenia: Poznanie zwyczajów świątecznych i ich bohaterów pochodzących z innych państw.

IV. Hipoteza doświadczenia: "Co kraj to obyczaj" - co to znaczy ?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia:

Każdy kraj ma swoje zwyczaje, które różnią się między sobą.

VI. Wniosek z doświadczenia:

Święta Bożego Narodzenia obchodzone są niemalże na całym świecie. Różnią się one nieznacznie tradycjami, sposobem i datą ich obchodzenia. Każdy kraj ma swoje tradycje, zwyczaje, a nawet swoich świątecznych bohaterów. Mimo to, każde święta są magiczne i piękne, a najważniejsze w nich są, nie odwiedziny świętego Mikołaja, Befany czy Jultomte, ale to, że jesteśmy razem z rodziną i obdarowujemy się miłością i dobrocią.

Obraz	Dźwięk
Czynność nr 1 - Przywitanie dzieci i wstęp do doświadczenia (kadr na aktora) Pokój w tle ubrana choinka - to czas świąteczny. Obok na stoliku leży książka " Dzieci z Bullerbyn"	Cześć dzieciaki. Magia świąt Bożego Narodzenia zagościła na dobre na całym świecie W naszych domach , w szkole na ulicach naszych miast i wsi. W każdym zakątku świata ludzie obchodzą te magiczne święta. Na dobre zagościła także u bohaterów naszej książki "Dzieci z Bullerbyn". Dziś przeczytam wam ostatni fragment naszej lektury. Posłuchajcie.
1. Aktor czyta fragment książki.	Gdy zrobiło się ciemno, nadszedł nareszcie czas , by pójść z naszymi prezentami do zagrody Północnej i Południowej. Tego się nie robi, gdy jest jasno, bo wtedy nie byłoby to takie przyjemne. Lasse, Bosse i ja włożyliśmy czerwone czapeczki krasnoludków, a Lasse

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>włożył również maskę krasnoludka. Miał ją włożyć później przy wigilii (ostatnio Lasse jest u nas Jultomte - krasnoludkiem wigilijnym; kiedy byłam mała wierzyłam, że takie krasnoludki istnieją naprawdę, lecz teraz już w to nie wierzę). Wzięliśmy ze sobą nasze paczki i wymknęliśmy się z domu. Na niebie było mnóstwo gwiazd. Gdy spojrzałam w stronę ciemnego lasu, pomyślałam sobie, że może jednak mieszka tam prawdziwy Jultomte, który wkrótce zajedzie saneczkami z całą masą prezentów. Bardzo chciałabym, aby tak było.</p> <p>To chyba najweselszy moment tych świąt. Prezenty, ale czy zauważyliście kto przynosi prezenty w Bullerbyn? Za kogo przebierają się dzieci, aby rozdać wszystkim upominki?</p> <p>No właśnie, nie jest to Mikołaj, który przychodzi do naszych domów, ale krasnoludek wigilijny - Jultomte.</p>
Prezentacja hipotezy doświadczenia	Czy słyszeliście kiedyś takie przysłowie "Co kraj to obyczaj" ? Nasze dzisiejsze doświadczenie pomoże nam je wyjaśnić.
Konturowa mapa Europy - rysunek z odrysowanymi konturami państw.	Do wyjaśnienia tego przysłowia potrzebna nam będzie mapa Europy, kartoniki z nazwami państw, datami i informacje na temat Świętego Mikołaja, a raczej postaci zastępujących Świętego Mikołaja w różnych krajach.
Aktor wskazuje na mapie Szwecję przykleja nazwę państwa i nazwę krasnoludka wigilijnego - Jultomte oraz datę z dniem kiedy on odwiedza dzieci.	A więc do dzieła. Zaczniemy może od Szwecji, jak już wiecie, w dzień wigilii, prezenty roznosi tam krasnoludek wigilijny zwany Jultomte.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Przy następnych państwach robi to samo, a więc w trakcie podawanych informacji wskazuje na mapie położenie danego państwa i przykleja jego nazwę, datę i odpowiednika św. Mikołaja.

W Holandii Mikołaj występuje jako Sinterklaas, w każdą ostatnią sobotę listopada przypląwa statkiem do miasta, a następnie na białym koniu paraduje po mieście. Napotkanych ludzi, a przede wszystkim dzieci pyta, czy były grzeczne tego roku? Prezenty ukrywa w najdziwniejszych miejscach i można je znaleźć już 5. grudnia.

Następny kraj to Włochy. Oni także mają swój odpowiednik świętego Mikołaja i jest nim La Befana. To złośliwa wróżka, o odrażającym wyglądzie czarownicy, latającej na miotle, która obdarowuje dzieci upominkami w nocy 5. na 6. stycznia w Święto Trzech Króli. Niegrzeczne dzieci boją się Befany, gdyż ta zamiast podarunków może zostawić im w świątecznej skarpecie popiół, czosnek lub cebulę. Grzeczne dzieci spokojnie mogą oczekiwać swoich prezentów. Zanim jednak pójdą spać, aby przypodobać się wróżce, kładą dla niej na stole kieliszek wina i owoce cytrusowe. Według legendy włoskiej, Befana dowiedziała się o narodzinach Jezusa od Trzech króli, zabłądziła po drodze i nie zdążyła powitać Dzieciątka. Dlatego po dziś dzień lata na miotle i podrzuca prezenty przez komin do każdego domu, w którym jest dziecko, z nadzieją, że to właśnie tam może być malutki Jezus.

A teraz przenieśmy się do Hiszpanii. Tam dzieci na prezenty czekają podobnie jak we Włoszech na święto Trzech Króli, czyli 6. stycznia. I to właśnie oni wręczają im prezenty, a więc Kacper, Melchior i Baltazar. Po Hiszpańsku Los, Reyes i Magos. Wieczorem przed snem przygotowuje się dla nich trzy kieliszki shery i marchewkę dla wielbłądów, na których przybędą.

Dziadek mróz to rosyjski odpowiednik Świętego Mikołaja. Towarzyszy mu Śnieżynka. Died Maroz

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

i Snieguročka roznoszą prezenty dla grzecznych dzieci w noc sylwestrowa.

Frau Berta to z kolei niemiecka postać na wzór świętego Mikołaja. Przypomina ona włoską Befanę. Jest odrażająca, ma wielkie stopy i ogromny nos. Ukradkiem zakrada się do dzieciennych pokoi i jest postrachem dla niegrzecznych dzieci. Tym, które były grzeczne, pozwala spokojnie zasnąć. Prezenty najczęściej układa na parapetach, schodach, albo wkłada do świątecznych skarpet, lub wkłada pod poduszkę. Podobnie jak nasz Mikołaj, do domu grzecznych dzieci, wchodzi przez komin.

Julenmanden to duński Święty Mikołaj. Towarzyszą mu elfy, z całą świtą porusza się saniami zaprzęzonymi w renifery. Dzieci przygotowują mleko i pudding dla elfów. Rano oprócz prezentów, dzieci znajdują okruchy po uczcie, jaką sobie robią elfy w czasie wizyty w ich domach.

Santa Clause lub Father Christmas to święty Mikołaj w krajach anglojęzycznych. Obdarowuje on dzieci prezentami w wigilię Bożego Narodzenia. Wcześniej jednak dzieci piszą do świętego listy, aby podzielić się z nim swoimi życzeniami i pragnieniami. Listy wrzucane są do kominka, aby przy pomocy dymu mogły dolecieć do samego nieba. Santa Clause wkłada prezenty do świątecznych skarpet, które dzieci wieszają przy kominkach lub schodach.

Ostatni odpowiednik naszego Świętego Mikołaja to Dame Abonde. Jest to wróżka, która odwiedza grzeczne dzieci we Francji. Obdarowuje je prezentami w noc sylwestrową.

Mogłabym podać wam jeszcze kilka przykładów. Ale myślę, że te, które mamy,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>wystarczą nam na to, aby wyjaśnić nasze przysłowie.</p>
<p>Prezentacja hipotezy doświadczenia i wyciąganie wniosków.</p> <p>Prezentacja mapy z przyklejonymi nazwami państw, odpowiednikami naszego Świętego Mikołaja i datami odwiedzin.</p> <p>W trakcie wniosku rozlega się w tle melodia jakiejś kolędy.</p>	<p>Co kraj to obyczaj!</p> <p>Jak widzicie, mimo że Święta Bożego Narodzenia obchodzone są niemalże na całym świecie, to różnią się nieznacznie tradycjami, sposobem i datą ich obchodzenia. Każdy kraj ma swoje tradycje, zwyczaje, a nawet swoich świątecznych bohaterów. Mimo to, każde święta są magiczne i piękne, a najważniejsze w nich są, nie odwiedziny świętego Mikołaja, Befany czy Jultomte, ale to, że jesteśmy razem z rodziną i obdarowujemy się miłością i dobrocią.</p> <p>Życzę wam właśnie takich magicznych świąt.</p>

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

